

Pirmutinis Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis. Išėina
kasdien apart nedėdieniu.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

69

Visų Šalių Darbininkai,
vienykites! Jūs nieko ne-
pralaimėsite, tik retėžius,
o išlaimėsite pasaulį!

No. 181.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Panedėlis 31 d. Liepos (July), 1922 m.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

GELŽKELIŲ KOMPANIJOS KOVOJA UŽ PIRMENYBES SKEBAMS

Kompanijų Ir Streikininkų Konferencija

Geleželių Dirbtuvių Streiklaužiai Boseliai Grumoja Streikuoti Prieš Streikininkus.

Šį panedėlį ir utarninką įvyksta konferencija tarp geleželių kompanijų ir streikininkų atstovų.

New York Times rašo, kad vyriausias streikininkų vadovas Jewell jau susitaręs su kompanijų atstovu De Witt Cuyler'iu; kad jie du išdirbė tam tikras sąlygas del streikininkų grįžimo į darbą. Tai reikštų, kad Jewell prekiauja darbininkų kailiu be jų žinios.

Minėtoji konferencija bus svarstoma nauji prezidenta Hardingo pasiūlymai del streiko užbaigimo. Pasiūlymai dar viešai nepaskelbti. Bet, matyt, kompanijos užuodžia, kuom jie kvepia. Kompanijos mano, kad prezidentas nori pripažinti streikininkams "vyresnybės teisę".

Kaip jau pereiname numerį aiškinome, vyresnybės teisė reiškia, kad, kuomet darbininkas išdirba ilgesnį laiką, tai jis įgyja pirmenybę prieš trumpesnį laiką dirbusius darbininkus.

Kompanijos ir Boseliai Protestuoja Prieš "Vyresnybės Teisę" Gražinama Streikininkams.

Todel visos rytų geleželių kompanijos ir įvairios kitos mus telegramas prezidentui, protestuodamos, kad prezidentas nori streikininkams gražinti "vyresnybės teisę". Kompanijos suagıtavo ir geleželių dirbtuvių boselius (perdėtinius) protestuot. Boselių didžiūma, mat, buvo pasilikę streiklaužiai. Jie dabar grumoja streikuoti, jeigu bus streikininkams gražinama "vyresnybės teisė". 175 tūkstančiai streiklaužių irgi kalba apie streiką; jie patys nori turėti vyresnybę prieš streikininkus. Kompanijos, žinoma, stoja išvien su streiklaužiais, kaip "ištikimais" darbininkais.

Jeigu tiem 175 tūkstančiams pripažinti vyresnybės teisė, tai bent šimtas tūkstančių streikininkų liktu išmesti iš darbo; ju vietoj pasiliktu streiklaužiai. Toks dalykas būtų kapitalistams naudingas dar štai iš kurios pusės. Jeigu streiklaužiai pasiliktu darbe, ir dargi su pirmenybėmis, tai sugrįžę streikininkai jų nepakeštų; nulat eitu vaidai tarp dorų darbininkų ir streiklaužių; tuo būdu, dirbtuvėse būtų suskaldytos darbininkų spēkos; nuolatinis eitu trinimas vienu su kitais. O kapitalistai tuomi naudotusi ir dar labiau engtu darbininkus.

Kompanijos Neklausysiančios Prezidento.

Įvairūs geleželių savininkai sako: neklausysime prezidento Hardingo, kuomet jis lieps gražinti streikininkams pirmenybes. Jeigu ir

skerdė gynėjus Sovietų respublikos?

Gompersas vadina Schlesingerį "broliu". Gomperso brolis jis ir yra kovoj prieš revoliuciją. "N. Y. Call" priklauso prie tos pačios kompanijos.

TRIUŠMAS SENATE DEL AUGSTŲ MUITŲ ANT VILNŲ.

Augstų Muitų Sumanytojai — Patys Biznieri.

Washingtonas. — Senatorius Caraway pasiūlė kongresui sumanytą ištirti, kodėl tūli senatoriai taip kovoja, kad būtų augščiausiai munitais (įgabavimo mokesčiais) apkrautos vilnos, įvežamos iš užsienio.

Tie senatoriai, kaip žinoma, sutaisė Fordney-McCumber bilių, reikalaudami augščiausių munitų už įgabavimas vilnas.

Senatorius Caraway sako, kad jie remia Fordney-McCumber bilių todėl, kad bilius gina jų pačių biznio reikalus. Anot Caraway, tie senatoriai augina dideles bandas avių ir iš vilnų traukia stambių pelnų.

Senate kilo didelis triušmas delci Caraway'o sumanymo. Senatoriai kits kita išsivadino "damn fool" (prakeiktas durniais), "melagiais", "asilais" ir panašiai.

Kuomet augštais munitais apkrauta įvežamos iš užsienio vilnos, tai Amerikos vilnų viešpačiai gali plėsti didesnes kainas už savo gaminamas vilnas.

POPAI REMIA SOVIETUS

Rusiškuose Paryžiaus laikraščiuose pasirodo žinių apie kunigis ir vyskopus, kurie pradėjo remti Sovietų valdžią. Tokius tie laikraščiai vadina "sovietizuotais" dvasiškiais.

Antvyskupis Aleksis Eermalajev skelbia, kad "socializmas yra pamatinis bažnyčios mokslas. Nes ir evangelija skelbia mum brolybę ir lygybę".

Bolševikų organe "Charokov" kunigas Šiapovalevas sako: pirmiau dvasiškiai, vėrciami, laimino visus čarinius prievartos darbus; dabar dvasiškiai turi stengtis vėl įgyti žmonių prielankumą.

Muskvoj vienas vienuolynų perdėtinis vardu Antonin cerkvėj pareiškė, kad kapitalizmas ir bažnyčia tai esą du visai svetimi kits kitam dalykai. Pirmųjų krikščionių principas, jis sako, buvo parduoti savo pasaulinius turtus ir gyventi komunistiniai.

Storževiai cariniai ir buržužiniai popai dejuoja, kad jų parapijonų skaičius gana smarkiai smunka žemyn.

STOKUOS ANGLIES PER 6 MEN. PO STREIKUL.

Jeigu angliakasių ir geleželių streikas baigtusi šiandien, tai vis tiek dar per šešius mėnesius fabrikai ir geležkeliai neturėtų gana anglies; dar per šešis mėnesius truktų anglies namams apšildyti, viešbučiams ir t.t. Taip rašo New Yorko "Herald" specialis korespondentas iš Washingtono. Panašią nuomonę randame "Timese" ir kituose stambiuose kapitalistų laikraščiuose.

Ne-unijinės streiklaužiančios kasyklos labai mažai anglies teiškasa. Bet geležinkeliai nepajėgia neta pačią angli išvažioti, kur labiausia reikia, ypač į tolimesnes nuo kasyklų vietas.

Reikia tą pačią angli kuo geriausia paskirstyti. Kirtaip negalima bus nei laukų tinkamai nuvalyti, nei javų iškulti. Milžiniški vakarų ir šiaurvakarių ūkių reikalauja apie 10 milijonų tonų anglies per mėnesį mašinom, kuriomis laukus valo ir javus kulia. O už mėnesio laiko tie laukų darbai jau pradės virte virti.

Kūro Komisijos Darbai.

Kaip jau žinoma, prezidentas Hardingas sudarė tam tikrą kūro Paskirstymo Komisiją ir jos pirmininku paskyrė Hooverį.

Hooveris praneša, kad jau baigia išdirbti planą apie anglies paskirstymą šeimynoms, atskiriem žmonėm ir įvairiom įstaigom. Sulyg to plano, svarbiausią darbą anglies paskirstyme varty atskiro valstijos. Atskirų valstijų valdžios nustatys anglies kainą; išdirbs taiskykles, kaip kovoti su lupikais spekuliantais; atskirų valstijų valdžios pastatys savo priežiūrą prie anglies sandėlių; kontroliuos parduvinėjimą; rūpinsis anglies išvažiojimu ir t.t. O centralinė Hooverio komisija rūpinsis patiekti anglies geležkeliams, laivams ir kitiems visos šalies reikalams.

Vadinasi, jeigu Vokiečiai ir neismokėtų priklausomos skolos Prancūzams iki rugpjūčio 15 d., tai Prancūzai vis tiek turėtų palaukti iki konferencijai. Angliai galėtų savaite kitą nukelti konferenciją dar po rugpjūčio 15 d. Tat talkininkų karo atlyginimų komisija paskelbtų laikiną moratoriumą, tai yra paskelbtų, kad per tam tikrą trumpą laiką nebus reikalaujama iš Vokiečių karo skolų.

Kūro Komisija — Streiklaužiavimo Įstaiga.

Bet Kūro Paskirstymo Komisijos darbas, nepasibaigs su pabaiga angliakasių ir geleželių streiko. Washingtono ponai sako, kad ta komisija darbuosis dar bent pusę metų po angliakasių streiku. Kai kurie angliakasių vadai sako, kad per tuos šešis mėnesius Anglies Paskirstymo Komisija rengsis prie sekamo angliakasių streiko, kuris gali kilti, kada sukaks "angliakasių metai", būtent kovo 31 d., 1923 metais.

Anglija negali spėti iš-

PRANCŪZAI KIVIRČIJASI SU ANGLAIS DEL KARO SKOLŲ

Prancūzija Reikalauja, Kad Vokiečiai Tuojaus Mokėtų Jiems Karo Skolas

Anglai, Su Konferencijos Pagelba, Prigaudinėja Prancūzus.

Anglija nori suteikti Vokietijai dviejų metų "moratoriumą", vadinasi, per sekamus dvejus metus palaukti su karo mokesčiais, taip kad per tuos dvejus metus iš Vokietijos nebūtų reikalaujama mokėti karo kontribucijas Prancūzijai ir kitiem talkininkam.

Prancūzijai nelabai patinka li pakrypti dar blogesnėn puse. Prancūzų ministerių pirmininkas Poincare sako, kad konferencijoj daugumą (didžiūmą) balsų turės tie talkininkai, kurie reikalauja suteikti Vokietijai dvejų metų moratoriumą. Poincare todėl, dar prieš konferenciją norėtų sueiti tarti dviuose su Lloyd George'u, Anglijos ministerių pirmininku. Jis nori palenkti į Prancūzų puse Lloyd George'a, kad gintų Prancūzų reikalus.

Tačiau žiopa būtų prancūzų imperialistam tikėtis tikros paramos iš tokių pat plėšrių Anglų imperialistų. Visiem juk žinoma, kaip kertasi Anglijos ir Prancūzijos imperialistiniai reikalai.

Angliai nori ne remti, bet silpninti Prancūzus. Angliai nori kiek sustiprinti Vokietiją, o aplaužyti ragus Prancūzijai. Kol Vokietija tokia silpa, kaip šiandien, tai ištikus karui su Anglija, Prancūzai galėtų atkreipti visą savo karinę galybę prieš Anglų. O jeigu Vokietija būtų drūtesnė, tai Vokiečiai imtų Prancūzams už krutų; tuo būdu, Vokiečiai padėtų Anglam sumušti Prancūzus.

Yra dar daugybė įvairių ekonominių reikalų, už kuriuos kododama Anglija nori apkarpyti Prancūzams sparnus.

LENINAS GYJA.

Praneša Trockis.

Įvairių įvairiausių paskalų buržuazinė spauda leido apie Lenino paralyžių, proto nusilpimą ir kitus galus.

Dabar atėjo tikra žinia nuo Trockio apie Lenino sveikatos stovį. Trockis sa-

veži pagamintos anglies į Ameriką. Anglijos kasyklų savininkai nusiskundžia, kad negali krauti angli į laivus per visas 24 valandas kasdien. Mat, laivų krovėjai darbininkai yra jau pirmiau išsikovoje, kad laivų krovėjai dirbtų tik dviem atmainom ("šiftais"), viena atmaina 8 valandas ir kita tiek pat.

Užversti anglim uostai, kurių nespėja sukrauti į laivus.

ko: Leninas pasveiksta; jis veikliausia dalyvauja valdžios darbe; seka viską; jam puikiai žinomi visi svarbieji klausimai. Tik gydytojai varžo jo veikimą. Jie, tačiau, sako, jog, be mažiausios abejonės, Leninas galutinai pagis.

TURATI PAS KARALIŲ

SUTINKA JEITI Į MINISTERTERIJĄ.

Tas Menševikų Vadovas Nori "Tvirtos, Pastovios" Valdžios.

Roma. — Italijos karalius liepos 29 d. pasisaukė pas save menševikų vadą Turati pasitarti apie valdžios reikalus. Karalius bando, su "socialistų" pagelba, suorganizuoti naują ministeriją; socialistai dalyvaujami valdžioje, be to, padėtų buržuazijai malšinti darbininkus.

Liepos 28 d. socialistų grupė parlamente

rezolucija, kur sako, kad socialistai nielu noru sutinka jeiti į Italų karaliaus ministeriją, tik reikalauja, kad ministerija būtų sudaryta vien tik iš "radikalų". Kokius žmones socialistai vadina radikalais, tai parodo šis pavyzdys. Turati sakė karaliui, kad socialistai norėtų, kad ministerių pirmininku būtų Orlando (visam pasauliui žinomas imperialistas).

Turati aiškino karaliui, kad socialistai geidžia įvykdyti šalį ramybę (tai yra laikyti darbininkus su buržuazija); socialistai nori tvirtos ir pastovios valdžios, suprantama, buržuazinės valdžios.

Pranešimą apie "Laisvės" kėlimąsi į naują vietą skaitykite Vietinėse Žiniuose.

PASKIAUSIOS ŽINIOS

Jungtinių Valstijų valdžia uždraudė gabenti angli iš Amerikos į užsienius.

Paskutinėmis žiniomis iš Berlyno, Vokietijoj auga bedarbių skaičius. Daugybė darbininkų iš miestų iškeliavo į sodžius, prie laukų darbu; bet ir kusejii miestuose buriais atleidžiami nuo darbo. Stambūs, įsigyvenę, sekmingi fabrikantai, ir tie niekur negali gauti paskolos, o be paskolos negali vartyti pramonės.

Miesto inžinieriai sprendžia, kad seniausias New Yorko-Brooklyno tiltas, vadinamas "Brooklyn Bridge", gali griūti. Tulos svarbios tilto vietos yra pasiluosavusios ir kiek pasmukusios.

New Yorko budavojimo komisionierius Whalen reikalauja statyti naują tiltą į Brooklyną ties 23 gatve. Tiltas lėsuotų 50 milijonų dolerių.

Senasis "Brooklyn Bridge" pastatytas 1883 metais, ir lėšavo 23 milijonų dolerių.

(Tęsa ant 5-to pusl.)

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 1878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suveikytose Valstybose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50;
Prima mėnesiams — \$2.00. Kitose kalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

Tarptautinė Baltųjų Teroristų Organizacija

Iš įvairių Europos vietų vis daugiau plaukia žinių apie veikimą baltųjų teroristų. Kaip kur jie dar yra prisidengę fygos lapu konspiratyviškumo, o kaip kur veikia visai atvirai. Italijos fašistai jų tarpe užima pirmą vietą. Tos juodosios organizacijos nariai yra puikiai apsiginklavę. Tai yra tikra reguliari armija. Pagal tam tikro plėno jie atakuoja "raudonąsias" drūtviets, degina darbininkų namus, žudo žymesnius darbininkų veikėjus. Jie spėka įsiveržia į miestų valdybų namus, išveja iš ten komunistus (o kaip kada ir socialistus) ir savo valia paskelbia diktatūrą kraštutinio sparne reakinės buržuazijos. Valdžios kareiviai ir policija per pirštus žiūri į fašistų terorą ir delei to šie virsta dar didesniais nachalais.

Pereitą savaitę fašistų vadas Mussolini pareiškė parlamente, kad jokių įstatymų jie neklusysią ir tegul tik valdžia pabando juos nuginkluoti! Tuomet raudonu pazardu nušvis visa Italijos padangė!

Vokietijos fašistai ligi šiol veikė slaptonis. Jų centras — Bavarijos sostinė Miunchenas. Ten, beje, centras ir rusų monarchistų, kurie neseniai nužudė Nabokovą. Bet dabar baltoji studentija kaip kur jau pradeda viešai pasirodyti. Iš Londono eina gandas, kad Mussolini vyksta Vokietijon. Paskui jįsi važiuosiąs į kitas šalis. Jo tikslas — suorganizuoti tarptautinę fašistų armiją. Vokietijoj jam lengva bus tai atlikti, nes ten jau yra branduolys tokios organizacijos. Vengrijo, nuo pat Sov. valdžios žlugimo, veikia organizacija "Tautos budintojų". Tai neva konspiratyvė organizacija, bet visi jos sekretai yra visiem žinomi. Kiek ji išžudė žmonių, kiek žmonių ji palaidojo tamisose Dunojaus bangose sunku būtų ir besuskaityti.

Ir kituose kraštuose yra užmazga panašių teroristinių organizacijų, tik kaip kur jos yra embriono stovyje. Lietuvos šauliai — tai potencialiai fašistai. Amerikos Ku-Klux'ai — tas pats. Kad Ku-Klux'ų itaka Amerikoje auga rodo tas faktas, kad jie beveik jau užkariavo visas valdiškas vietas Texaso valstijoj.

Jeigu bendras darbininkų frontas kame nors reikalingas, tai kovoti su patriotiniais juodašimčiais jįsi reikalingas fivigabai. Tik fiziška ir moralinė spėka darbininkų klesos gali apveikti fašistiskus žvėris. Kas išsizada šiamo atsikime sudaryti bendrą proletarinį frontą, tas kalnaverčiais ritasi prie buržuazijos. Pavyzdžiū gali būti Italijos Socialistų Partija, kuri dabar gyvena aštriausio susidemoralizavimo momentą, kuri aiškiai krypta prie buržuazijos. A. Vincaitis.

FRANCIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOJ

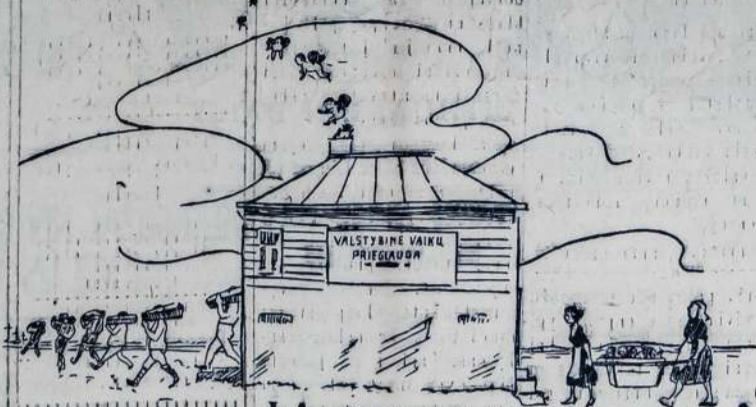
Neseniai įvykusiame praplėstame posėdyje pildančiojo komiteto Komunistų Internaciano daug ir plačiai kalbėta apie reikalus Francijos Kom. Partijos. Mat, visam Internacianui, kaip tokiam, negali nerūpėti dalykų stovis kiekvienoj atskiroj partijoj. Principas centralizacijos, principas sutartingo bendro veikimo, tais pačiais principais pamatais kiekvienoj sekcijoj, tasai principas vyrauja Kominterne. Gi Francijos Kom. Partijoj ne visa kas, tuo žvilgsniu, buvo atatinama. Unijose pradėjo įsidrąsinti anarcho-sindikalistiniai gaivalai; kai kurie laikraštinkai, savo "locnuose" spaudos organuose elgė, kaip norėdami; jie pasivėlydavo sau per pirštus žiūrėti į discipliną; tūluose laikraščiuose pasireiškė per daug paviršutiniškumo; partijos didžiama nestojo už bendrą frontą; Paryžiaus ir priemiesčių (Seine departamento) organizacija turėjo per daug privilegijų. Ji buvo, tarytum, atskira partija pačioje partijoje; tūli elementai pradėjo skiepyti mintį, kad F. K. P. negali būti grynai proletarinė, kadangi šalies gyventojų dauguma yra valstiečiai.

Toms smulkburžuazinėms erezijoms negalima buvo leisti laisvai plėtotis.

Pildkomo plenumas, visapusiai išnagrinęs F. K. P. reikalus, priėmė L. Trockio rezoluciją, kurioj, be ko kita, yra sekamų vietų:

Vyriausia užduotis sekamojo partijos suvažiavimo yra patiekimas tobulos sąlygoms atsakančios programos; C. K. turi būti vienodesnis, didesnė pusė jo narių

VAIKŲ MARINIMO ISTAIGOS LIETUVOJE

Lietuvos Valstybinė prieglauda.

Amerika pilna tokių gerasirdžių, kurie nesiliauja aukoję Lietuvos (buržuaziniam) Raudonajam Kryžiui. Kad šis Kryžiaus, atsizvelgiant į jo darbus, privalėtų vadintis Juodoju, geriausiaiu atvejį, Geltonoju, esu jau rašęs anksčiau. Kad aukos Rusijos baduolių nepasiekia — tai faktas. Kad šio Kryžiaus pirminku yra daktaras Rokaš Štupas, kuris kalėjime mušdavo politinius kalinius darbininkus, tai irgi faktas. Dokumentu netrukus paskelbsime. Kad šis Kryžius nesirūpina Lietuvos biednuomene ir jų vaikais, tai irgi faktas.

Kad kas neįtaryt "šališkume", mes ir pradėdame tuos faktus skelpti.

Štai prisiūciame iškarpa iš Griniadų - Steževičiaus dienraščio "Lietuvos Žinios", No. 71 s. m., kame įdėta Lietuvos vaikų valstybinių prieglaudų karikatūra. Jom mes matome vieną valstybinę vaikų prieglaudą. Į vieną prieglaudą duris moterys gurbais neša vaikus tariamoj prieglaudon, o per kitas prieglaudų duris nešama jau tiek pat vaikų grabelių kapinėna. Per prieglaudų kamina lekia mirusių vaikų "dūselės".

Gal būt "Laisvės" redakcija ras galimū šią karikatūrą įdėti į savo laikraštį. Nors, sulyg teisybės, tai nėra jokia "karikatūra", bet grynųjų gryniausia kruvina teisybė, nes pasirodo, jog sulyg tu pačių soc. liaud. demokratų "Lietuvos Žinių", Lietuvos valstybinėse prieglaudose vaikų miršta 99,5%, arba iš šimto vaikų... "kūdikų mirtinumas toj

turi susidėti iš darbininkų, esančių sąryšį su mišiom; Seino departamento federaciją reikia reorganizuoti demokratino centralizimo pamatais; reikia, idant ji veiktų anksčiausiam kontakte su mišiomis; partijos spauda turi būti pertvarkyta; ją turi kontroliuoti C. K.; jokių buržuazinių nukrypimų joje neturi būti vietos; reikia kreipti kuodijčiausios domės į profsąjungas; net reformistinėj Darbo Kofederacijoj reikia organizuoti komun. vienetas; C. K., jei to reikalauja politiniai motyvai, turi turėti teisės braukti laukan atskirus narius; bendro proletarinio fronto ideja turi būti skelbiama. (Paryžiaus Komuna buvo protedtipas visų darbininkų valdžios); reikia kovoti su nepaprastai išsiskojusiu fraktionizmu; sekamas suvažiavimas turi nustatyti aiškia linija prieš pacifizmą, anarcho-sindikalizmą, reformizmą.

— Tai tiek. Partija, žinoma, skaitys su šiais nutarimais. Kas pradės per daug demonstruoti savo inteligentišką fanaberiją, tas galės parodyti savo "gabumus" kur nors kitur, bet ne sekcijoj Komunistų Internaciano.

istaigoj (valstybės prieglaudoj) didžiausis" — rašo "L. Žin." No. 71 — "Nuo 1919 m., pasak pirmiau būvusios lopselio vedėjos, užsilikęs apie iš dvejeta šimtų kūdikių tik vienas" — Mano pa-braukta, — A.) — "Kiek įeina, tik ir išeina iš čia" — ji sako. "Jei pereiti per kūdikių kambarius, tai tarp dvejeta dešimčių keleta pamatai gražiai atrodo. Tai tie, kuriuos motinos (darbininkės, — mano paaiškinimas. — A.) atėdamos ar lopselyj begyvendamos pačios savo krutimis maitina, arba tai tie, kurie tik kokią dieną dar, kaip atsitraukti nuo motinos krūtis ir pamesti. Jie, taip tariant, dar nėra motinų užmiršę. Į kitus be-veik visus neįauku žiūrėti — tai aiškiai jau pasmerkti mirtin: suliesėje, pasenėje, nugeltę, nužaliavę, stiklais pavirtusiomis akytėmis".

Taip rašo Steževičiaus ir Griniadų laikraštis, reikiška jų dvejuj ponų demokratų, kuriedu pasimainydami ilgą laiką išbuvo Lietuvos valdžios priesakyj, nes buvo ministerių pirminkais. Tad kam, jei ne juodviem geriausia apie savo prieglaudą ir žinoti!...

Mes, kaip paaiškinimą, primename tik tai, jog šiose prieglaudose, suprantama, nėra nei vieno bagočių ir buržujų vaiko, o vien tik darbininkų ir šiaip biednuomėhės vaikai.

Iš to jau galite, draugai amerikiečiai, daryti išvadą, kaip buržuaziniai-buožinė Lietuva aprūpinus yra darbininkes-motinas ir jų kūdikus. Aiškiau tariant, Lietuvoj darbininkės motinomis tapti kaip ir neturi tei-

— Tai tiek. Partija, žinoma, skaitys su šiais nutarimais. Kas pradės per daug demonstruoti savo inteligentišką fanaberiją, tas galės parodyti savo "gabumus" kur nors kitur, bet ne sekcijoj Komunistų Internaciano.

— Tai tiek. Partija, žinoma, skaitys su šiais nutarimais. Kas pradės per daug demonstruoti savo inteligentišką fanaberiją, tas galės parodyti savo "gabumus" kur nors kitur, bet ne sekcijoj Komunistų Internaciano.

— Tai tiek. Partija, žinoma, skaitys su šiais nutarimais. Kas pradės per daug demonstruoti savo inteligentišką fanaberiją, tas galės parodyti savo "gabumus" kur nors kitur, bet ne sekcijoj Komunistų Internaciano.

sės, o jei jos kūdikį susilaikia, tai jos priverstos jį tuojaus mesti į patvorį ir stoti prie darbo. Kitaip, tai buržujus ją prašalins iš tarnystės. Tokių vaikų patvoriais ir pakiemiais Kaune randa labai dažnai. Veik kasdien buržuaziniai laikraščiai garsina, kad ten ir ten rasta pamestas kūdikis. Dabar jau ir skelbti liūvės, — tai jau ne naujiena... Savaimi aišku, kad jokios socialės pašelpos darbininkės motinos negauna atbulai, kaip minėta, jomis grėsia ne-tekėti ir to darbo, kurį jau buržujus teikia. O darbininkų Lietuvoj dabar pervirs. Už darbą varžosi, kone už "pilya" (māistą) dirba.

Taip tai buržuazinė valdžia ir jos "Raudonasai" Kryžius rūpinasi darbininkų vaikais. O amerikiečių tarpė vis dar tokių lengvatiškių randasi, kurie į buržuazinio Juodojo Kryžiaus "bešaliskumą" tiki ir jam gausių aukų teikia. Štai valdžios oficiozas "Lietuva" No. 118 garsina, kad, tarp kitų amerikiečių aukų, įplaukė iš šių vietų: 1) Liet. Jaunimo Klubas Amer. per J. Trijoni, Chicago, Ill. 65,900 auks. 2) L. Gelbėti Dr-ja Amer. per D-rą L. Graičiuną, Chicago, Ill. 562,000 auks. arba suvirš pusė milijono; 3) Liet. D.B.K.-tas Selpimui Rusijos Baduolių, Indiana Harbor Amer. 52,500 auks. ir t.t.

Kaip matome, aukos gana didelės ir net su gražia intencija (Rusijos Baduoliams) ankuotos, bet kad nei vienos iš jų savo tikslu nepasiekė — tai aišku. Kaip Raud. Kryžius rūpinasi vaikų prieglaudomis, mes matome, o kad jis ir aplamai nesirūpina Lietuvos biednuomėhės reikalais, tai mes tvirtinome ir tvirtiname.

Kaip mes savo anuos laiskus rašėme, Liet. Raud. Kryžius ir Rusijos Baduolių nesėlpia, o rūpinasi, šiek tiek, vien Rusijoj esančiais lietuviais buožėmis Pavolgyj ir šiaip buržužiais. Lietuviai darbininkai ir šiaip suvargusieji tremtiniai, iš Raud. Kryžiaus gauna tiek, kiek nuo gervės avių.

Ką daryt tiems amerikiečiams, kurie norėtų susėlpti Lietuvos darbininkų vaikus, našlaičius ir aplamai biednuomenę? Mes pranešame, kad Lietuvoj, apart buržuazinio Juodojo Kryžiaus, nors

ir nelegaliai, veikia Lietuvos Raudonasai Kryžius gelbėtojo teroro kankiniams galbėti, kurs, pirmiausia, rūpinasi politiniais kalniniais darbininkai, kareiviais ir mažazemiais bei jų šeimynomis. Antra, jis teikia pagelbos šeimynom ir našlaičiams nužudytyjų draugų. Kad patiems reikalingiausiem pagelbą suteikus, reikiška šimto, dvejuj šimtų rūkstančių auksinų kas mėnesis. Dabar gi Raud. Kryžius pašelpoms gali išleisti 20—30 tūkstančių mėnesiui.

Todel, kas nori susėlpti tikrus Lietuvos kankinius ir našlaičius — teaukuoja vien Darbininkų Raud. Kryžiui, o ne buržuaziniui Juodai-Geltonajam.

Kas nor aukuot Rusijos baduoliams, privalo pasikrinkti irgi kitą kelią, o ne Juodai-Geltonajį Lietuvos Kryžių. Paskutiniam atvejį Liet. Darb. Raudonasai Kryžius balt. teroro kanę gelbėti apsiima patarpininkauti, kad ir šias aukas atiduot Visos Rusijos Baduolių C. K. Maskvoje.

Kaunas, geg. 30 d., 1922.

"IŽANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ"

Paskutinėmis dienomis "Laisvė" išleido seniai laukiamą knygą — "Ižanga į Politinę Ekonomiją", parašytą garsaus Rusų ekonomisto A. Bogdanovo.

Tai ypatinga knyga, į kurią nėra panašios visoj lietuvių literaturoj. Jinai parašyta pavaldė klausimų ir atsakymų, nelyginant katekizmas. Pradedant laukinėmis gentimis, pirmųjų šimto metų bendrijomis ir baigiant veliausia imperia-lizmo gadyne, viskas čia lengvai išdėstyta formoje aiškių klausimų ir atsakymų.

Kartais pas mus, lietuvius, su knygomis būna šitaip. Išėina kokia rimta mokslinė knyga, parašyta taip, kaip paprastai rašomos mokslinės knygos. Nusiperka žmogus; užmoka dolerį arba daugiau. Pradedta skaityti. Sunku Pavar-t. Žvilgt čia, žvilgt ten. Na-gi, sako, broleli, knyga neįkandama. Reikia atvirkščiais dantimis skaityti. Po šimtą cibukų! Šįsniu leidėjui knyga atgal: — Ei, jūs draugai ar ponai, atsiskykite man "kvoderį", o aš jums sugrąžinsiu tą jūsų "bibliją", už kurią jums mokejau pusantro dolerio!

Užtikrinam, jog nieks taip nekaltės apie šią knygą, ir nieks tokių laiškų nerašinės jos leidėjams.

Knyga taip įdomi, kaip gera apysaka. Jos skaitymas yra dalinai panašus į minklių (mįslių) uždavinėjimą ir atsakinėjimą.

Jaunuoliai kartais, suėję, laiką leidami, kits kitam minkles stato, klausinėja, pav.: "Juodas puodas, garbanuotas, gale lauko verda. Ką tai reiškia?" "Du veja, du bėga. Kas tai yra?" "Stovi kampe pasipūtus, bėg našlaičius ir aplamai biednuomenę?" "Kas tai yra?" "Čia tik kad Lietuvoj, apart buržuazinio Juodojo Kryžiaus, nors

Visus pinigus, kaip virš-minėtam tikslui (polit. kankiniams, darbininkams, kareiviams, mažazemiams ir šiaip už darbininkų klesas reikalus nukentėjusiems, jų šeimynom, nužudytyjų darbininkų šeimynom ir našlaičiams ir šiaip vargstantiems ir badaujantiems darbininkams Lietuvoje (žmonės badauja ne vien tik Rusijoj!) siųsti Lietuvos Draugų Atstovybei Amerikoje. Pinigus siųsti tiesiai Lietuvos Raudonojo (o ne buržuazinio Juodai-Geltonoj!) Kryžiaus vardu negalima. Viršminėtu keliu galima siųsti aukas ir Rusijos baduoliams, nors tam geriausias kelias yra tai "Friends of Soviet Russia" Komitetas Amerikoje.

Amerikiečiai, apsižiūrėkite kokiam Lietuvos Juodai-Geltonajam Kryžiui jūs aukuojatė!

Draugai darbininkai ir darbininkų spauda veskit agitacija prieš buržuazinį Liet. Raud. Kryžių!

Aušrotas. Kaunas, geg. 30 d., 1922.

Bet iš "Laisvės" išleistas "Ižangos į politinę Ekonomiją" jūs galite patys panašiu būdu statyti klausimus, "minkles" apie svarbius istorijos, visuomenės ir ūkio dalykus.

Perskaite klausimą, uždengkite ranka ar popierėle atsakymą, kuris padotas knygoj tuoj po klausimo; ir mėginkite patys, be knygos, atsakyti sau; paskui pasižiūrėkite į knygą, atydziai perskaitykite atsakymą ir palyginkite su tuo, kaip jūs patys pirma atsakėte į klausimą; ar teisingai, ar plynai?

O kada, turėdami kokiu valandą laiko sueinate ir draugų būrelį, kodėl negalima būtų po pasinėkejimo, pasilinksmavimo, ir draugai pasilavinti? Iš tinkamos knygos paskaityti, viens kitą paklausti, ar suprantate ir kaip suprantate?

Kuomet draugai esti menkai išsilavinę, tai jie nemoka kits kitam ne klausimų statyti. Perskaite knygos ar laikraščio paragrafą, ir nepajėgia iš to paragrafo sudaryti ir pastatyti klausimą. Paziūrėkite tik į savitarpinio draugų lavinimo mokykles. Tik tie stato pirminkui — "mokytojų" rimtų klausimų, kurie yra geriau pasilavinę. Kitų nemoka ir nedrįsta suformuluoti klausimo.

Bogdanovo "Ižanga į Politinę Ekonomiją" pašalina tą keblumą. Jom kaip karvė kiršta klausimas ir kaip kirvė kiršta atsakymas.

Vienas šios knygos nuopelnų, tuo būdu, yra, kad šiuo vidutinį skaitytoją pripratin patį savęs klausiti: kokia prasmė, koks branduolys to paragrafo, kurį skaite laikraštį arba knygą? Kas tai yra politinė ekonomija? Kas tai yra visuomenė? Kas tai yra darbininkas? Kas tai yra vargšas? Kas tai yra vartotojas? (Tęsa ant 3-čio pusl.)

LAIMĖ

Kambaryj prie vieno staliuko, ant kuziba lempa, priešais vienas kitą sėdi draugu. Vienas jų — nebejaunas, akijtas, raukšlėta, suraukta kakta— skai-nygą. Pavadinsime jį Akiniuočium.

Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

...Savo filosofinių svajonių vainikus Buržuazijos rašytojai aiškiai mato, senasis pasaulis griūva, byra. Bet ie nenorėtų savo vietų užleisti tiem, būtinai jas užims, — būtent proletar-darbininkams!

sisuko "bankrutą". Rūkydamas, dideliais žingsniais vaikščiojo po kambarį ir vėl mąstė. Ką jis mąstė?

II

Senai jau užmiršo Akiniuočius jaunystės svajones; protu ir valia privertė savo asmenį tarnauti vienui vienam tikslui, kuris jam pasidarė visai aiškus ir suprantamas. Tas tikslas buvo darbas ir kova. O ten... toliau... laimėjimas. Bet ir apie tai svajoti jis nemėgo. Kada jis aiškiai išvydo savo tikslą, užsirašė: "Dirbu ateičiai, sau nieko užtai nelaukdamas." Ir tai buvo ne frazė, ne žodžiai, bet teisybė. Tik savo asmens laimės išsižadėjusieji laimi didžią kovą ir tik tokie teptiimami didžių kovotojų eilėna. Tai Akiniuočiumi buvo visai aišku. Ir tas aiškumas taip jį paveikė, taip jį perdirbo, kad jis savo asmenybės ribas išplėtė ligi kolektyvo ribų. Tas kolektyvas tapo jo šventu šventybe, iš kurios jis sėmė sau įkvėpimą, ugnį, nenuveikiamą valią, nesugriaunamus įsitikinimus. Tas kolektyvas tai proletariato pirminių eilių kovotojai ir pats proletariatas, tas prikaltas į uolą Prometejus, kurs sutraukys savo retežius, paliuosuos save ir visą žmonią nuo tamsos ir silpnybės kančių. Tam kolektyve nėra pirmųjų ir paskutiniųjų, nėra tvirtesnių ir silpnesnių, nes kovos tikslų bendrumas nelygybę paverčia vienybe, silpnus daro galingais, akliems uždega akis! Todel ir nestebėtina, kad Akiniuočius, su tuo kolektyvu sutapęs, jame pasinėręs savo asmenybės neprarado, nepražūdė, tik ją išplėtė, sutvirtino, įgavo sparnų lėkti į aukštį, kurios pavieniai žmonės pasiekti negali... Jau siekia jis toli už šiandie regiamų akiračių! Ir tai ne svajonės, bet tiesa, kuri galingu, nepergalimu daro.

O buvo ir Akiniuočius kitoks.

Buvo kiti laikai. Akiniuočius buvo jaunas, mėgo svajoti, abejojo, svyravo. Būdamas jaunas jis ir mylėjo. Mylėjo taip, kaip jauna, jautri poeto širdis mylėti tegali. Ir toj meilėj Akiniuočius matė gyvenimo laimę, prasmę ir tikslą. Svaiginančiai saldus žirniukų kvapas, žydras dangus, gili, su tuo dangum ir su visa žavėjančia pavasario gamta susiliejusios jaunos mergaitės akys, — visa tai, visos tos "paslaptys" buvo žinomos jaunam svajotojui. Bet ir tuomet jau kaž kas kita traukdavo jį į save.

—Ką manai? — klausdavo mergaitė.

—Nieko, — atsakydavo jis.

Jis dar pats nežinojo, ką jis manė.

Taip Akiniuočius vis dar nežinodamas ir persikyrė su savo "laimė". Audringa gyvenimo banga persikyrė juodu ir nunešė į priešingas puses. Ir Akiniuočius, vis dar nežinodamas, plaukė ten, kur jį jo banga nešė. Bet šit prisiejo atsispirt tirstai juoda bangai, po kurios buvo prasivėrusi bedugnė. Jis pamatė, — pamatė baisų nepasotinamą slibiną, kurs ryja varguolių asaras ir juos pačius skandina užmiršimo jūroj; paskui bjauriai išsižiojęs laukia vis daugiau aukų.

Pamatė ir sužinojo.

Po kiek metų Akiniuočius vėl sutiko "ją". Vėl nekaltai pražydo vyšnios, pakvi- po vilingi žirniukai... Bet Akiniuočius dabar jau žinojo, ką manęs.

—Nebūk tu toks, — reikalavo jo senoji "draugė".

...Jis buvo mandangus. Rimtai mandangus. Jis visai ir nenustebo, kaip jo senoji ir "tikroji" meilė išnyko. Jam buvo aišku ir jis jau žinojo, kad negali būt kitokiu. Tai buvo jau pats tikrumas.

Ir šiandie jis visai ramiai tai prisimena, be jokios ironijos, be pasityčiojimo.

Jam aišku. Jis rado tikrąjį. Jo širdis netuščia, ne! Ji kupina, ji verda, dega! Jo mintys išaugo. Su jomis ir valia rado savo tikrąjį laimę. Žinojimas ir aiškumas — nesulaužoma galybė.

Akinuočiumi dabar aišku, kam jis dar pirm kelių metų įrašė savo dienynan: "Nežinoma, bet nesulaužoma energija kaupiasi many.

Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga...

Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga...

Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga... Jaučiu tik, kad ji bus reikalinga...

(Tęsa nuo 2-žo pusl.)

mu, dorinės nuovokos sveiko sprendimo ir t.t. Dideliausi dokumentų pluoškai tuo tikslu parengti pradėdant nuo jo jaunystės dienų ligi paskutinės valandos.

Pats "Draugas", kunigų organas, pasako, kad Delorme nuo pat jaunystės dienų beprotis, vienok ir bepročiu būdamas išsimokino kunigū ir iki šiol kunigavo, mokino kitus doros ir tt.

Gerai būtų panašų tyrinėjimą padaryti ne tik visiems kunigams, bet ir tiems, kurie jiems diplomus suteikia...

"Draugas", kalbėdamas apie siaučiantį Rusijoje badą, sako: "Reikia ne bolševistinių galvų ir pastangų išnaikinti Rusijoje badą".

Taip, jeigu Rusijoje rastųsi nors dvylika tokių kunigū, kaip Delorme ir su jais "Draugo" redaktorius, tai tikrai badas būtų išnaikintas...

Rusijos bolševikai daugiau nieko nežino, kaip tik sukilimus rengti ir patys kilti. Netikite? Tai klausykite ką "Draugas" rašo: "Bolševikai sukilę prieš Haagos konferencijos delegatus".

Tik gaila, kad "Draugas" neparašė, ar jie ten nuvertė visą valdžią ir įsteigė proletarų diktatūrą, ar valdžia paėmė viršų ir juos sukinkė į kalėjimą.

Lietuvių katalikų kunigai ir spauda Rusijos bolševikų nekencia, kaip suva šalto vandens. Bet jų galva popiežius tariasi su bolševikais ir jau savo misiją siunčia Rusijon.

Ar tik popiežius neužsikrečia bolševizmu?

"Draugas" džiaugiasi, kad Chicagos priemiestyje parapijos surengtame piknike "munšaino" ant "baro" nebuvė, bet po "baru" užtekę ir kad girtų netrukę. Vienok "Draugas" duoda visiems griekų atleidimą, nes iš "munšaino" surinkti pinigai esą skiriami bažnyčios reikalams.

Del dievo garbės galima slapta degtinę pardavinėti ir girtuokliauti...

Vatikanas šventa vieta. Bet mes dabar gyvenam tokiomis laikais, kad ir šventose vietose kyla revoliucijos. Neseniai Vatikane buvo iškilius tikra revoliucija — sukilė popiežiaus kareiviams sargai. Prisiejo šauktis pagalbos. Pribuvė kiti kareiviai nuginklavo sukilėlius ir išmetė laukan.

Jeigu savo laikais danguje anipolai buvo sukėlę reateity dar nežinomiems, bet būtinaiems darbams atlikti".

Jis dabar neatmena tiksliai, bet prasmė buvo tokia.

III. Ir taip Akiniuočius su savo draugu neva vargsta-skursta buočių Lietuvos užkampy. Ištikrųjų juodu tik dirba. Dirba būtinai reikalingą darbą. Kartais juodu pajaukavo, pasinėka apie pašalinis dalykus, net pasiginėja. Bet, pažiūrėję vie-

voliuciją, tai nieko nuostabaus, kad dabar ir popiežiaus sargyba sukilo.

"Naujienu" redaktorius Grigaitis važiuoja Lietuvon, kaip keleivių palydovas. Ar tik jis nemano Lietuvos tapti laivyno ministeriu? Dabar kaip tik ten tokios ministerijos ir trūksta.

Lietuvoje dabar visi kunigai, visos jų gaspadinės ir vienuolės nešios auksinius laikrodėlius ir dėvės auksinius žiedus, nes Amerikoje varomas aukso-sidabro vaju-

Petras Vileišis, susisieki- mo ministeris, padavęs rezignaciją, viešai paskelbė, kad rezignuoja ne iš geros valios, bet pildo Galvanausko įsakymą.

Aš turiu pasakyti, kad Galvanauskas, paliepdamas Vileišiui rezignuoti, irgi tą darė ne iš geros valios, bet pildė kunigų įsakymą.

Trio.

KORESPONDENCIJOS

NASHUA, N. H.

ALDLD. 42 Kp. Darbuotė. Liepos 16 d. ši kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą. Svarstydami draugijos ir kuopos reikalus, draugai tarp kito ko nutarė sekančius dalykus: Išrinkta agentas platinimui ir prenumeravimui Lietuvos darbininkų laikraščio "Zarijos", agentu išrinktas d. F. Venckus.

Išrinktas korespondentas ir agentas platinimui ir užprenumeravimui "Vilnės", tas pats d. F. Venckus bus "V." agentu ir ALDLD. 42 kp. korespondentas. Be to d. Venckus apsiėmė būti agentu abelnai visų darbininkų laikraščių. Todel pas jį galima užsiprenumeruoti sekančius laikraščius ir mėnesinius žurnalus: dienraštį "Laisvė", du-kart-savaitinį "Vilnij", savaitinį "D. T.", savaitraštį "Zariją" (iš Lietuvos), "Motery Balsa", "Rank-pelnį" ir "Jaunąją Kartą" iš Skotijos.

ALDLD. nominacijos blankos į Centro Pild. Komitetą likos išpildytos. Buvo pakeltas klausimas, kas daryti su tais nariais, kurie nuėję streiklaužiant. Nutarta braukti iš ALDLD. 42 kuopos. Kadangi vienas narys dirba Lowell, Mass., tai nutarta kreiptis prie ALDLD. 44 kuopos, Lowelyje, kad 44 kuopos nariai iširtų dalyką ar tas narys streiklaužiauja, ar šiaip kur dirba. Su 44 kuopos valdybos paludijimu narys bus išsteisintas arba atrastas prasi-kaltusiu ir braukamas laukan iš ALDLD. 42 kp. Taipgi li-kosi išbraukti iš 42 kuopos G. Bausienė už streiklaužiamą Nashuos audinycioj.

Beje, duotas papeikimas nekuriems kuopos nariams už nesilankymą į susirinkimus. Ant pastarojo susirinkimo visi nariai kviesti per atvirutes, bet tik pusė atėjo. Tai yra didelė apsilaidimas narių, kad mėnesy sykj negali ateiti į susirinkimą.

Draugai, mes turime lanky-

nas kitam į akis puikiai vienas kitą supran-ta.

Abu mano: Mes dirbam ir einam toliau. Ir niekuomet mes nesustosime eje, kol savo tikslo neatsieksime. Su mumis eina daug. Mes užimsime visus kelius, takus ir kryžkeles. Reikia tik, kad vis daugiau ir daugiau eitų.

Ir šitame kampelyj... Sauliai, III—22 m.

ti kiekvieną susirinkimą ir bendrai svarstyti draugijos ir darbininkų reikalus.

Siuom tarpu jokio aktyvio veikimo negalime daryti iš priezasties bedarbės. Vienok nutarta surengti išvažiavimą; taipgi nutarta įkurti lavinimosi

mokyklė bendrai ALDLD. 42 kp. ir LMPS. 85 kp. Todel draugai ir draugės, darbuo- inės laisvės dirvoj, nes tas re- kalinga kiekvienam darbin- kui.

ALDLD. 42 kp. Prot. Rašt. Z. B. Penkuskienė.

ATMINK SAVUOSIUS LIETUVOJ

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON

PER 'LAISVĖS' PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigai, siunčiami per "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrių, pasiekia Lietuvą GREITAI ir SAUGIAI. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius rūpinasi GREICIAUSIAI IR PIGIAUSIAI pristatyti pasiūstus pinigus ten, kur ir kam jūs juos pasiuntė.

Siųskit pinigus Lietuvon tuojau, nes kursas dabar yra tokis žemas, kokio dar niekad nebuvo. Jūsų doleris ten dabar labai daug reikiš.

"Laisvė" nedaro didelio pelno iš siuntimo pinigų Lietuvon, todėl, kad mūsų tikslas ne pasipelnyti iš to, bet pagelbėti "Laisvės" skaitytojams ir šiaip mūsų draugams ir pritarėjams.

Taipgi, norėdami pagelbėt saviesiems Lietuvoj, visomet kreipkitės prie "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyriaus, o tuomi suėdysite pinigus, kuriuos permokėtumėte siunčiant per kitas agenturas, ir užtikrinsit įsų pinigų GREITAI IR SAUGU PRISTATYMA.

Adresuokit: LAISVĖ 455 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

JUSŲ ARTIMIEJI LAUKIA JUSŲ PAGELBOS. JUSŲ DOLERIS JIEM DAUG GERO PADARYSI!

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Du-syk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išėina

UTARNINKAIS IR PĖTNYČIOMIS Chicago. III.

"Vilnis" išėina du kart j savaitė, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį.

"Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

"Vilnis", matydama reikalą, įvedė pinigų siuntimo skyrių savo raštines, patarnauja persiuntime pinigų i Lietuvą arba i kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaravo vedant tą skyrių, yra pavedamas "Vilniai", kad įsigijus sau beindradarbius ir tuomį pagerinus paties laikraščio turinį.

"Vilnis" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile kokį darbininkiška laikraštį. Rašyk šiandien į "Vilnės" Administraciją ir reikalauk vieną numerį del pamatymo. Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusei metų \$1.50. Užrubežij ir Chicagoj metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

"VILNIS" 2513 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDUSKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

apie 50 svečių; tai tenkėsi draugų darbiu pasidarbavimas, kad mus taip skaitlingai atlaikė clevelandiečiai.

Benas ir gi buvo iš Clevelando, po vadovystės Brožio.

Apie 4 valandą po pietų "Auros" choras, po vadovystės K. Staupo, sudainavo keletą dainų.

Nepaisant didelių išlaidų, pelno liks \$30.94.

Kitą pikniką vėl nutarė rengti bendrai visos draugijos. Šiame dalyvavo ir L. M. P. S. 41 kp. Šis parengimas bus įvairnesnis, su didesniu programu.

Čecho Slovakų A.D.P. kuopa yra nutarusi surinkti aukų nupirkimui traktoriui Tarybų Rusijai. Visi turėtų aukuoti tam tikslui.

Laikinis Koresp.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš Kriaučių Čermanų Susirinkimo.

28 d. liepos kriaučių 54 ir 58 skyriaus čermai laikė savo pusmetinį susirinkimą. Pirmiausiai ėjo čermanų raportai apie šapų stovį. Iš raportų paaiškėjo, kad su tūlais bosais čermai negali susirukuoti, nes nekuriems bosams išaugo ragai. Sakė, kad organizacija jiems apšaužys ragus. Toliau aiškino, kad randasi tokių šapų, iš kurių nešamas darbas dirbti namo, kaip tai piliavimas ir skylių darymas. Sulyg lokalo patvarkymo, tas turės būt sutvarkyta. Kol unijos ofise randasi darbininkų, tai bosai turi imti iš ofiso darbininkus ant jų darbų, kurie yra išnešami iš šapos dirbti namuose. O jeigu kurie bosai norės tam pasipriešinti, tai organizacija irgi mokės su tokiais bosais apsiėti. Taigi pranešė, jog tūlose dirbtuvėse nėra įtaisyta vandeniu ledų skrynijų (ice box), kas labai reikalinga vasaros laikė. Bet tos dirbtuvės turės būtina taiti atlikti. Delegatas Palionis turės pasirūpinti, kad būtų visur įsteigta ledų skrynios, nes tai yra toks unijos patvarkymas.

Taipgi čermai padarė patvarkymą, kad moterys ar merginos, kurios dirba bet kokio šapoj prie vyriškių darbų ir norės persikelti į kitą šapą ir dirbti tokių pat darbų, tai turės gauti nuo čermano paliūdyjima, jog ji toji ir toji dirbtuvė dirbo toki ir toki darba. Be čermano paliūdyjimo nebus galima permaitinti darbininkus ir gauti dirbti kitų dirbtuvė prie vyriškių darbų, nes mūsų lokalas jau yra uždraudęs daugiau mokintis moterims dirbti vyriškius darbus. Kriaučiai nenori, kad darbas būtų nesutvarkytas, kaip kituose miestuose, kur moterys dirba veik ant visų darbų ir todėl algos yra mažos. Da vyrai gauna netaip mažas algas, bet moterys, kurios dirba ant tų pačių darbų, gauna daug mažesnes algas. Božs joms įpaskojo, kad negali mokėti dides algas ir jos sutinka dirbti už mažesnes.

Taipgi visi čermai sutiko pranešti, kad visi nariai turi užsimokėti užvilktas duokles iki 5 d. rugpjūčio (August). Po 5 d. rugpjūčio bus peržiūrimos šapose visos knygutės. Kurie nariai nebus užsimokėję, iš jų bus atimtos knygutės.

Taipgi turim pasakyti, kad nuo šio laiko visi nariai turės eiti į šapmingius, kada tik jie bus šaukiami. Kurie neateis, turės užsimokėti 50 centų bausmės pagal lokalo nutarimą. Todėl kiekvienas turi eiti svarstyti savo reikalus.

Čermanų atsilankė į susirinkimą iš 39 dirbtuvių. Buvo jų apie 60. Visi gerai svarstė unijos reikalus. Čermai nutarė

ŠELPKITE RUSIJOS BADAUJANČIUS ŽMONES

laikyti savo susirinkimus tankiau, jei lokalai užgirs jų tarimą.

Carmanas.

Rusijos Nebus Bado Ateinančiais Metais.

Šiomis dienomis sugrįžo čia iš Maskvos pulkininkas William Haskell, kuris dirbo Rusijoje prie Amerikos Selpimo Administracijos. Jis sakė, kad Rusijoje šiais metais užderėjo javų nuo 5,000,000 iki 10,000,000 tonų daugiau, negu 1921 metais. Taiti jau prašins antrą badą Volgos distrikte.

Sekandais metais Rusijai badas jau negresia.

Haskell sakė, kad apie tikrą Lenino padėtį, hiekas gerai nežino, išskiriant vyriausius Sovietų viršininkus.

Reikalauja Užregistruoti Kontraktorius.

Marškinių siuvėjų unija reikalauja, kad fabrikantų asociacija užregistruotų savo kontraktorius. Pereitį seređoj sustreikavę 8,000 darbininkų, kad privertus fabrikantus išpildyti jų reikalavimus. Darbdaviai jau vertinami išpildyti darbininkų reikalavimus.

Laimėjo Streiką.

Per porą savaičių futrų siuvėjų streikavo, reikalaudami pakelti algas. Per visą tą laiką jie laikėsi streiko lauke solidaringai ir pagaliao laimėjo kovą, laimėjo visus reikalavimus.

"Laisvės" Skaitytojų Žiniai.

Kadangi "Laisvės" spaustuė šiomis dienomis kraustoma kiton vieton — po No. 46 Ten Eyck St., kamps Lorimer St., tai seređai ir ketverge (Rugp. 2 ir 3) "Laisvės" nešėis. Skaitytojai malonės nerustauti.

Sykiu meldžiama visais reikalais kreiptis ir laiskus siųsti nauju adresu: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" Adm.

A. D. P. L. S. I Kp. Narių Žiniai.

2 d. rugpjūčio įvyksta mūsų kuopos reguliaris susirinkimas. Drangai ir draugės! Būtinai privalote dalyvauti šiame susirinkime, nes turime daug svarbių dalykų aptarti ir atlikti. Taipgi, kurie esate užvilkę mokestis, pasirūpinkite ant šio susirinkimo užsimokėti. Susirinkimo pradžia lygiai 8 val. vakare. Vieta — Empire Hall, 46 Ten Eyck St.

Sekretorius.

PRANESIMAI IS KITUR

CHICAGO ILL.—ALDLD. 4 Apkricio Pildomo Komiteto Susirinkimas įvyks Pėtnyčio, 4 d. rugp. (Aug.) "Vilnis" Name, 2513 So. Halstead St., Pradžia 7:30 val. vakare. Draugai būkite visi šitime susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų atlikti.

V. V. Vasys, Sekr.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieskau savo brolio Juozo Moruno, pacina iš Kauno rėdybos, Panevėžio miesto. Jo pacies melžiu natslaukti arba žipanciu apie jį pranešti, už ką busiu labai dėkinga, nes jo tėveliai iš Lietuvos nori jį surasti.

Ona Ulskienė, Nashua, Mont. Box 52, (173-181)

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ LIETUVA

PER HAMBURGA, PILAVĄ ARBA LIEPOJŲ

VAZIUOKIT VISI PARANKIU IR TIESIU KELIU

Lietuviai valiojantį Piliavą aplenkia Lenkų juosta (koridoris)

Via Trečia Klasa Padalinta į Kambarius Ant 2-ju, 4-riu, 6-šiu ir 8-niu Lovu.

POLONIA Rugpjūčio 9

ESTONIA Rugpjūčio 23

is New Yorko, Bostono arba Philadelphia iki HAMBURGA \$103.50 — PILLAVA \$108.50

MEMEL IR LIEPOJŲ — is Bostono, Mes apmokame gelžkelio tiketa is Bostono arba Philadelphia iki New Yorko

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grocernė ir buferinė su trimis kambariais del gyvenimo. Galima pirkti ir puse. Norinti pirkti toki biznį kreipkitės šiuo adresu:

J. LAVIS, 165 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (177-182)

PARSIDUODA kriaučių dirbtuvė ant Roebing ir kampo Metropolitan Ave. Dirbtuvė yra labai didelė, nes turi 100 pėdų ilgio ir 50 pločio. Dirbtuvėj randasi 20 mašinu ir kiti visi kriaučių dirbtuvė reikalingi įtaisymai. Renda gana pigi. Informacijai galima klausyti ir telefonu. Kreipkitės:

J. KUNICKY, 123 Bainbridge St., Brooklyn, N. Y. Telefonas: Lafayette 8465. (179-184)

PARSIDUODA groseris gerų vietų, su visais įtaisymais. Biznis daromas labai geras, apgyventa Lietuvis, lenkai, rusai ir amerikona. Turi parsiuoloti greiti, nes savininkas tuoj išvažiuoja, todėl labai gera progą įgyti gerą biznį. Atsiūskite greit.

J. STILSON, 280 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (179-181)

REIKALINGA

REIKALINGI darbininkai dirbti geležies liejykla. Darbas nuolatinis ir geras užmokestis. Atsiūskite tik tie, kurie nesibijote karšto ir sunkaus darbo.

National Foundry Co. 10-40 Sanford St., netoli Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. (180-181)

ATŽALOS

Lietuvių Darbininkų Jaunųjų Rasėjų Tvarinys jau Gatavas

Tas varklas yra vienas iš puikniausių lietuvių literaturoj. Jis privalo rasti kiekvieno lietuvi darbininko knygyne, nes tai yra tvarynis pačių darbininkų. Kurie norite arčiau susipažinti su šiuo Jaunųjų Rasėjų darbininkų dvasia, tikslais ir pasiryžimais, tai nusipirkit ATŽALAS. Taipgi kurie norite pažinti mūsų jaunuosius darbininkų rasėjus, nusipirkit ATŽALAS, nes jose telpa visų autorių paveikslai.

Knyga susideda iš 352 puslapių. Kaina popieriniais viršais tik \$2.50.

Reikalaujami adresuokite: "LAISVĖ", 455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DR. C. K. CHERRYS

LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliai. 2201 W. 22nd St., Leavitt St., CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

SVARBI KNYGA

MOTERIS IR SOCIALIZMAS

Parašyta garsaus vokiečių rašytojau August'o Bebel'io

Šita knyga privalo perskaityti kiekvienas darbininkas ir darbininkė, ypatinai moterys privalo pasistengti tą knygą įsigyti, nes jai plačiausiai yra aprašomas visas moterų padėjimas ir jų vieta žmonių nuo pat pradžių civilizacijos iki šių dienų ir kokią jos rolę loš socializmo gadyneje.

Knyga susideda iš 432 puslapių didelio formato. KNYGOS KAINA POPIERINIAIS VIRŠELIAIS TIK \$1.00.

Įsigykite šią knygą tuojaus. Gauti galima

"Laisvės" Knygyne 455 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Lumbio Piešinių ALBUMAS

Kadangi gyvenimo bangos kiekviena darbininką ir darbininkę blaško iš vietos į vietą, tai ir prie geriausių norų visų laikraščių komplektų, kuriuose yra tilpe svarbesnieli gyvenimo įvykiai, negalima sutalpyti. Bet kas dėjosi ant mūsų politiškos dirvos ir net keli metal atgal, be abejonės mes kiekvienas norime žinoti. Bet kaipgi tą viską per toki ilgą laiką atsiminti? Laikraščių komplektų sutalpyti važinėjant iš vienos vietos kiton negalima, o prie to dar jie ir perdaug vietos užima.

Vienas geriausių dalykų tokiame atsitikime yra, Tai Lumbio Piešinių Albumas. Jame randasi gyvais vaizdais apiešta visa lietuviškoji ir tarptautinė politika, net nuo keliolikos metų, ko laikraščiuose jau nebūti galima rasti. Prie to jis ir vežiotis gana paranku, nes nesunkus ir vietos nedaug užima.

Lumbio Piešinių Albumas, tai istoriškas dokumentas, kuris privalo rasti kiekvieno darbininko knygyne. Užsakykit tuojaus.

Kaina \$1.00

Adresuokit: "LAISVĖ", 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

AUTOMOBILIŲ KURSAI

Įmokiname pilnai automobilių mechanizmo kiekvieną ypata, kaip tai išardymo, pataisyimo, sustatymo, važinėjimo ir visokių plėnų. Taipgi duodame lekciją apie elektra, mokiname lietuviškoji ir angliškoji kalbose. Instruktoriai pasižymėję ekspertai—L. Tychnevichus ir kiti.

Laisfus ir diplomą užtikriname. 293 Ave. B, Corner 17th St., New York City.

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard. 2160 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Phone Stagg 6012.

Williamsburg Welding and Repairing Works

W. WARREN, Proprietor 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbusių automobilius, pripildome visokius išdilusius cilindrus, nežūrint, kokio didžio ir kaip išdile jie nebūty. Darba atliekame su naujaisiais ir or šaltymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lyg s, kaip iš dirbtuvės nupirktos.

VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PIREINAMOS. Reikalui esant visuomet kreipkitės augščiau nurodytu adresu.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSŲ KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kėpa geriausia duona iš čystų ruginių miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duona siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masilevičius ir A. Shrupskis 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 4

Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Virsuj Daunoros Vaisinės Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Vasaros mėnesiais, iki Spalio (Oct.) 1 d., subatomis ir nedėliomis uždaryta.

Pasarga Detroito Lietuvia ms Darbininkams

Cia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiname kriazo laike. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., — DETROIT.

DAKTARAS D. WROBLEWSKI, D. C.

180 Avenue C, kamp. 11 gatv., New York, N. Y. SPECIALISTAS GYDYME UZSISENEJUSIU VYRU IR MOTERU LIGU. Valandos: Nuo 10 is ryto iki 12 diemj. Nuo 6 iki 8 val. vakare. Telephone: Orchard 8598.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Puslės, Prostatės ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS.

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYS! VYRAI! Iegzaminuojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi viltes pasveikti, bus gydomi ypatingai. Liga tikrai bus prašalinta ir sveikata sugrąžinta.

Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti Veltui. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulgy Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi kraujo jėrkimai.

Dr. ZINS 110 EAST 16-th ST.

TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos

JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET. 1114 MANHATTAN AVE., Netoli Lorimer St. Netoli Clay St., Phone Stagg 0903 Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y., Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose.

Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ

LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI

\$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę

\$2.00 į savaitę

\$2.50 į savaitę

LIETUVISKA AKUSERKA

MARIJONA TAMKIENE Baigusi mokslo New Yorko Mieste Bellevue Hospital. Matyti galima įsada, kad ir nedėliomis. Patarimus duodu dyka. Egzaminuoja šlapumų, cinu ant pareikalavimo prie Palagu. Darba atlieku atsakančiai už prieinamą kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 429 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. Telefonas Stagg 6731.

Phone: 4711 Market.

PETER SMITH

Real Estate Broker

54 Academy St. NEWARK, N. J.

Pardodu namus ir lotus, skolinu pinigų ant lengvų išlygų ir duodu visokius patarimus atsilankiusiems visai VETULI. Visi lietuviai norinti įsigyti kokią nors nuosavybę, visuomet kreipkitės pas mane, o vienuomet gausite gerą ir teisingą PATARNAVIMĄ.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA:

"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

I tą klausimą atsako daktarai

L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE

Dentistai 226 BROADWAY

netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir sutusomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimamą dalimis.